

נעשעפטס-ב-ע-ר-י-כ-ט

געמיינדע-געשעפט פאם 17 מארץ. דאס אויסגעבאס און וויצען וואו היינט מאַסין דא קיפלוסט ציעמליך בעסטער. - עס ווארדען 9,000 מעטער-ענטער צו נאכשעהערדען פיינען פערקויפט.

Table with 4 columns: Name, Quantity, Price, Total. Includes items like 'אונג' and 'פערסטער'.

קאָרן פאָן 6 נולד 75 קר' ביו 7 נולד - קר'. גערסטע פוסטע פאן 6 נולד 60 קר' ביו 6 נולד 90 קר' ברענגע פאן 7 נולד 10 קר' ביו 8 נולד 20 קר' ביו 8 נולד 30 קר' ביו 9 נולד 70 קר'.

ווארדען געהאנדעלט: 111 וויצען פער העכסט 8 נולד 53 קר'. פיר-יארג 9 נולד 01 קר'. האפער פער העכסט 6 נולד - קר'. פיר-יארג 6 נולד 72 קר'.

בייא דעס אס 17' מ' הייז אין פעסט אבערהאלטענען וואָכענארבעט ווארדען 1887 שטיק גרויס. אונד 20 3 קלינג פיער צו מארקטע געבראכט. - היינפאן ווארדען פערקויפט: 35 שטיק שטיינע פער שטיק פאן 75 ביו 170 נולד, 1071 אָכטען דאס פאאר פאן 140 ביו 340 נולד, 654 קווע דאס פאאר פאן 145 ביו 220 נולד. - מערק-קווע דאס שטיק פאן 140 ביו 121 שטיק בויספער דאס פאאר פאן 120 ביו 190 נולד. 741 שטיק קעלבער דאס שטיק פאן 4 ביו 19 נולד. 1322 לאַסטער דאס פאאר פאן 4 ביו 7 נולד. אָכטענפלייש 45 ביו 60 נולד. - קוילפלייש 40 ביו 44 נולד. קאלבפלייש - ביו - נולד. אונד בויספער פלייש 38 ביו 44 נולד. פרייע פער 100 קילאָ.

הערדן 'ק' אין 'פ' נעוויס פיסען וואו דא שטא-טוען איהרער 'הבית קדישא' וויא אלס דערעכטען אונד וינר דעס מיניסטעריאום צור בעשטאטונג אונטערברייטען. נור דאן ווערדען וואו דא מיטגלידער אונד בעראדליך צור דעשעקטיוונ אללע בעשטימונגען דער שטאטוען נאָהענען קאָנגען. - הערדן 'ק' אין 'ר' עס איז אויס ניכט בעקאָנגען וואָ - כשר-אונטער-בלי-יום הייש צו בעקאָנגען וואָען. - הערדן 'ו' אין 'ב' דא 'פילד-טא-טאקע' קאָנג מיט דער שטייער דעס שווערע-פאפערס דורכאויס ניכט פערטענגט ווערדען. ווער אונד צור 4 קלאס-ע צונוצקאָנג ווארדען, דורכט נעוויס נור ווי דאסאלס דא מיליאן-טאקע צונוצקאָנג. בייא דער לאנד-שטורם-פערטענגט ווירד ערשט בעשטימט ווערדען. וואָו נאָג' ק' ליינען פערקאָנג פערקענערע ווערדען זאל-לען. בייא אונס ניכט עס בעצולדיך דעס פ'אָנוטעראַציאָנס-פיינעס קיינען אונטערשיידען דא וויר, וואו יעדער איינזענען ווירד, פיר דא שטעטע פערפאלקסאָסטונג דעס בלאטטעס אונטער-וואָלבע אָפער ביינען. - הערדן 'ל' אין 'פ' ווען וואו 1850 געבאָנען וויר, געהאָרען זיי קר נאָך דיעזעס יאהר צור ערשטען לאנדשטורם-קלאסער. דא בלאטטער געהען דענעלמאסיג פאן הייר אב. - הערדן 'נ' אין 'א' וויר עראַנגען אונס ניכט. פאן איהען איינע אַפ'יאַנע ערהאלטען צו האבען. דאס לאנדשטורם-געזעץ ערהאלטען וואו דאס איינזען ניכט מערס פ'אָראַטהען - הערדען פיינל פ'ר א' וו' (בוקאָווינא). ל'ב' אין 'ב' (גאליציע). מ' אין 'ס' (בוקאָווינא). ס' אין 'ק' (גאליציע). א'פ' וו' אין 'ו' איהרע לאָזע וויר ניכט בעצאָנגען. - הערדן 'ר' אין 'ט' דאס ביינעס צווישען עספערדריי-אונטער, דייטשלאנד אונד איטאליען זאלל אין געזענגען וויכט בילדען איינע עשוואַנע 'רוסיש-פראַנצויזישע אלליאנץ.

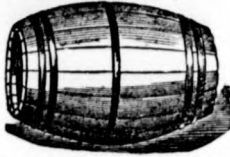
Table with 2 columns: Name, Price. Includes 'פראנס', 'הערמאניש', 'לעמבערג'.

בעל עראַנגערט אונס איינע דעפעשע אויס קאָנג-סטאנמאָנאָפּעל פאם 16 דיענעס. וועלכע וואו פאלנט לויטעט: 'הער רוסישע געזאנדטע נעדילאָוו פערשטאָנדיגטע דען גראָס-וועזער, רוסלאנד ערלוי-בע ניכט. דאס דא בולגארישע ארמעע איינען רוס-שען קרוינעס-מיניסטער אונד רוסישע אָפּפּיציערע ערהאלטען - אלאו רוסלאנד דולדעט דיעס ניכט! ביוזער שטעללעט זי צאָקאָוו שמעטס דיע-זעס פערלאנגען אים נאמען רוסלאנד. דא מאן אין פעטערסבורג נומערהר צור טרווירען איבערציינגען געלאנגט איז. דאס בולגאריען הייערן אונטער קיי-נען ערשטאָנדיגען וויללען ווירדען. מאכט מאן נוסע מינעטע צום באַזען שפּילע אונד זאנגט דאס רוס-לאנד דיעס ניכט ערלויבען יא, יא, דא טרויבען וויר עבען צו ווירען. זאָבאלד מאן זי ניכט ער-רויבען מאַנג!

א' א' מ' ל' י' כ' ע' ר' ז' א' א' מ' ע' נ' ב' ע' ר' י' כ' ט'. דא ביו 16 מאַרץ אים האנדעלס-אונד אקערבוי-מיניסטעריאום איינגעלאנגטען אסטליכען בעריכטע געבען פאלגענדעס בילד דער לאנדווירטשאפט-בען (זוטאציאן: 1) אָבערע געגענד: דער אַנבווי אין דען נאָרדליך געלעגענע קאָמטאטען איז נור צום מהילע מיט שנעע פערקעט. אונד האט דערענעגט מהילד דער זאמטען וועלכער דיעזע שטיצענדע היללע ענטבערמ, אין פאלגע דער טראַקענען קאָמטע מערה אָרער מינער: נעליש-טען, געזאנדערס געליטען האבען און פאלגע דעס פראַקטעס דער קלעע אונד לוצערנע. (2) ענוויסט דער דאָני: דער העכסט-אַנבווי האט גוט איבערווינטערט, אונד נור דא רעפס-זאמטען וויר אין פאלגע דעס פראַקטעס און פיע-לען שטעללען שטייטערער ענוואַרדען. (3) - וואַרלויעס אלפאלד: דער שטאנד דער העכסט-זאמטען איז אים גוט ער אונד גענינגען דיעזעל-בען צו גרינען. פראַקט-שאַרען ווארדען ניכט קאָנטראַטירט. (4) וואַרלויעס אלפאלד: דא העכסט-זאמטען האבען גוט איבערווינטערט אונד דא אין פאלגע דער וואַרמען ווינטערונג דער שנעע צו שטעללען בענינגט. גרינען דיעזעלבען פאן שטעללענענווען. דער רעפס האט אין דען קאָמי-טאטען באַטש-באָדראָג, בעקעש אונד טשאַנגראַד שטאָרק געריטטען און פאלגע דעס געניסטען וועטטערס האט מאן מיט דעס פיר-האַרס-אַנבווי און דעס באַטש-באָדראָנער אונד בעקעשער קאָמי-טאטע בעריכטס בעקאָנגען האפער אונד גערשטע וויר זאָגאר בערייט פאלקאָמטען אונטערבויס. (5) זעבענבורגישע קאָמטאטע: דער מיטטע פערבאָרד פערפאלגענע שנעע בעדעקט דא זאמטען דראַכטענ-טהיילס: אין פאלגע דעס מילדערען וועטטערס יעדאָך בענינגט דער שנעע אויף דען פערלעך צו שטעל-ציען. אין פאלגע דעס טראַקען-קאלטען וועטטערס האבען דא אונד זאָנגט שוואַכען זאמטען אונד צוואַר דער וויצען אים קאָקעלבורגער אונד דא ווינער-רעגערסע אים ערהאלדער קאָמטאטע, שטאָרק פערשטעקט (וואו ערהאלטען ערשטערקט זיך דיעזער אסטליכע בעריכט בלאס ביו צום 15 דיענעס. מיטטלערווייטע האבען יעדאָך דא זאמט-פערלדער איינע טויטענע שנעע-דעקע ערהאלטען. ווארדן זי פאָר פראַקט אונד קאלטע פאלקאָמי-מען געשטיצט וויר. וויר האַפּשען האדער, דאס דער נאכטע אסטליכע זאמטען-שטאנדס-בעריכט ווע-זענטליך גינגט ייגער לויטען ווירד.)

* (שנעע-שטייטער) אים ווארשו וויר בעריכטע: דורך שטורע ווארדען אונד דער וויר ענווארשויער איינענבאנד צוואנציג אונד אויף דער שטרעקע ווארשו-פּוֹדקאָוו פּערציעהן טעלעגראַפּע-זיילען געדערגעריסען. דאס געלייטע וואר דורך דיעזע זיילען פערלענגט, זאָ דאס דער פאן ווארשו אונטערקאָממענע צוג אין איינער מיטטעל-טאָציאָן שטעקען בליעב. בייא ראַגאָוו אונד האָלוס קיי קאָנגטען זיך דא באהענגען דורך דא פלאַטצילן ערשטאָנדיגע שנעע-בעניגע מיט צוהילפּענדיגע מערהערער. עראַטצ-לאַקאָמט-ווען דורכאויסמען דא שנעע-פערוועהונגען ער-שטרעקען זיך אונד דאס נאנענע ווארשייער גובער-געמענט 230 שאפּע ווארדען געטאָרעט. - אין לעמבערג שטייט עס אָהנע אונטערטען. דער טראַמאוי-פּערקער אונד זעהר ערשטערט אונד טהיילווייזע געשטאַרט. זאמטליכע איינענבאנד-ציענע מערשפּעט פּערשטאטען איין.

יין של פסח



וויר געפיעטשענע בעהערען אונס, דען פ'ס' הערדען וויינענדרלעך, רענאליענעפּעכער, נאסט-ווייטען אונד פיינאשען אונטער פאָרהאטע אין נוסען געוונדען געבויטוויינען, זאָוואַל כשר אלס אויך נסד, ראַטע אונד וויינע צו דען קיי-לאַטעסטען פיינען צו עפּשפּילען, אונד קאָנגען ריעינענע הערדען, וועלכע פאן אונטער מיטטהיילונג געבויך מאכען וואָללען, דורך איינע פ'אָבענדרונג ווי איבערציען. פיר סאָלדע בערענונג נאראַטירט אונטער 45 אַהרינע פירמא

Lazar Berger & Söhne Wein-Grossproducenten Gyongyos (Post u. Bahnstation.) 1-4

אויפרוק!

אן אללע לעזער דיעזעס געשעפטען בלאטטעס. ווענען לאַנגליכע אייפּאָנונג מינער פראַווינע פּילאטען זאָוואַ איבערנאָהמע איינעס באַריקס. געשאפּעט פּע קרישע אונד אללע מינע אישקע אום דען פּרישען מהילד דעס ווערשטעס געמליך

Table with 3 columns: Item Name, Price, Quantity. Includes items like 'הערדען אויס', 'דאסען פאן', 'הערדען פאן'.

Export-Warenhaus FEKETE in Wien. V., Hundsthurmerstrasse Nr. 18.90.

זאכערשאניגע ערשינען פאר דעם געריכטע ראבינער דר' אונזער ליידיער אונד מעה-דערע שאכטער. דאס זאָקאַנאנמע, שאַפּלענגע-ריכט' האט דיא קלאנע פּאָן אללעס אנפאַנגע און צוריקגעגעבן, דא זיינער אירעפּאַסאנט נאך און ניכט-כשר-געפלינגע בענען זאָ פיל ווערטה זיא. אלס איין רימוולל געשלאכטעמעס, אין פּאַלגע דעס-סען דער מהאמבעששאנא איינעס בעטרונגעס נאר ניכט פּאַרלינע. דיא פּאַנצע שטראפּ-קאמער יעדאָן האט דיא עראָפּענגונג דעס היפּט-פּערפּאָה-רענס אונגעארדנעט. דא דיא ניכט-כשר-ווארע נאך אויפפאַסונג דער יידישען קיפּע' געוויס איינע בע-דייטער גערינגערע ווערטה בענוצט! — דיא אנט-געמלאגמען בעהויפּטמען איבעראוישטיממענה, דאס הייפּט יידישע קיפּע' און דיא פּערקייפּט-שאנ-דע העראנטרעטען זיך, נומע ווארע' הערוויסזוכען אונד אונד אונגעלאנגען, דאס איין „בוזנע זענעל-לאק' אונגעקלעבט ווירד, מאכמאל קאָמע דער מאן אונד ערקלאָרע, דאס עס איז אים גע-גלייבליך זיין זיא, אָב דיא נאַנע „כשר' אָדער „טרופּה' זיען, דאס ער אבער, מיט ריקויבט איהן דיא פּרויא אָדער דיא גראָס-מאמא אינע זיע-געלונג' דער ווארע ווינעש! — אויף דיעזע ווינע נור האמטען זיא „געזענעלע' ווארע פּערקייפּט. זאממליכע אונגעקלאַנגע בעשטריטמען אבער ענט-שיעדען, עטווא אַרמזא אָדאַקסע ווערען בע-טראַגען אָדער אכיערפּאַרטיהילט צו האבען, — דיא אונגעקלאַנגע, וועלכע ווירקליך ווארע אלס „כשר' פּערקייפּט האבען, בעהויפּטען, דאס איז זאל-כען פּאַללען דאס פּושה אויך פּאַן איינעם יודי-שען פּאַללען, געשלאכטע' ווארע ווירדען וואר. — אייגענעלע ערקלאָרע, דאס אַפּע גענוג יידישע הער-רען נאך אַקייף פּאַן ווארע דען פּערקייפּע' זא-נען; דיא מיססען אבער איין יידישע זענעל אנט-קלעבען, אונד דאס זיין דאן אויס אירענער איינער נאכבאר-בורע איין זאָלבעס זענעל הערבייגע-האַלען האבען; דיא קיפּער וואוסען אלאן, דאס דיא ווארע ניכט „כשר' זיא אונד ליכען דיעזעל-כע מיט איינעם זענעל פּעזעעהען, אויס דיא וועלט צו מיישען, — איינע אונגעקלאַנגע ערקלאַרט, דאס זיא אימער אירע „שדעטעסע' ווארע מיט איינעם זיענעל פּעזעהען האבען וויל זיא דיא ערפאַרהונג געמאכט האבען, דיא יודען אימער „אם שלעכטעסמען' בעזאהלען. ווען דאן בעסערע ווארע פּעראַנגע ווארע, האבע זיא זאָלבע אונטער דעם לארענטישע הערפּאַרנע-האַלע, איין שטיק זענעל-לאק ווארע געמאכט אונד מיט דעם דיעמען געזענעלע. — איינער דער אונגע-קלאַנגע ערקלאַרט, דאס ער פּרידער פּאַן אויס-ווארטס כשר-געפלינגעל בעזאַנען, דאַפּן אבער

אכשטאנד גענאָמען האבען, וויל איהם דאס „ירי-שע שאכטען אלס „טהויע-קוואלעריא' ערשינען זיא. אנדערע אונגעקלאַנגע וואַלמען דאס פעט-שאפט צום זענעלן פּאַן דעם שאכטער זאָלל ערהאלטען אונד דעזעלבען דאַצו פיר בערעכטיגט ערהאבען. — דער אונגעקלאַנגע זאָלל גיבט צו דאס ער ניכט אונטער דער קאָנטראָלע דעם ראכבינאָס ארבייטע, בעהויפּטע אבער, דאס היער און בערלין עטווא 20 שאכטער אויסעהאלב דעם ראכבינאָס זעלבסטשאַנדיג דאס זענעלן דעם פליישע' בעזאַנען. ער זיא איבער 20 יאהרע שאכטער, זיא אלס „געפּליטער שאכטער' פּאַן אייבואַרטס נאך בערלין געקאממען, אונד האבע זיך היער אלס אלטער מאן פּאַן זיינער ערלערנען פּאַפּעסאַן ערנאַהרען מיססען. עס האנדעלע זיך דאבייא אויך נאר ניכט אויס איינע רימווללע פּאַנע; פּעלמעה' האַמטען זיך דיא ר א ב ב - נער דאס בעטרעפּענדע זענען זעלביסם געמאכט! — נאך אנהאַוינג דער זאכערשאַנא דינגען אונד דער פּערטהיידרעגער ווארדען זאַממלי-כע אונגעקלאַנגע פּרויא געשפּראַכען, דאס ארטירול אונד געוויס האַכט קאַזיש, איינע יידישע געמיינדע, וויל יענע צו בערלין פּעראויסנאכט פיר דאס רימווללע שאכטען אנהאַרליך פּעלע מיווענדע, אונד נון ענטשיידעט דאס געריכט, דאס איינע ניכט געשלאכטעמע ערנאן אויס מינען העללער ווענענער ווערטה זיא, אלס איינע רימוולל געשלאכטעמע! צום קאַמישען געזעלעך זיך אבער נאך דאס טרויריגע. וויל אויס אָבנען, דעם „ישווי' ענטגאָמען בעריכטע צו עזעהען, אונד עס אויס דאס „שטישע ווערען' אין בערלין זעהר אונגיטליכע בעשטעלעט. איבערנעם שמעללע עס זיך יא הע-רויט, דאס דיא יידישע קיפּער געוואוסט האבען, דאס זיא „טרופּה ובלות' קיפּען אונד ליעסען אין „זענעל' ביפּען, אויס דעם זעלבי צו מיישע!

(זאָ האַרן דיא פּאַן — אַרמזא) עס אירעפּע קייס איינע מענישען און איראַפּא אונד אירעקא געבען, דעם דער נאמען יאַהאַן האַר, דעם וועלט-בעריהמען פּאַריקאנען דעם „מאַלצ-עקסטראק-טעס' אונד דער „מאַלצ-באַנאַנס' ניכט בעקאננט ווארע זענער מאן נון אונד פּאַרנען פּרויאטא אין בערלין פּלאַטצירן געשאַרבען, אינטערעס-סאנט רירפּע עס אונד דעם אינערען לעזערן זיך, צו ערפּאָרען, דאס יאַהאַן האַר איין יודע פּאַן שאַרענג-אָרמזאָקאָסער ריכטונג וואר. ער גרינדעט דען אויך בערייט פּאַרמעהר אלס צוויי יאַרענע האַמטען און דער היפּטשטע דעם דייטשען רייכעס איינע פּאַרמזאָקאָסע געמיינדע וועלכע דען שמעלע: „שוה' טוב' פירטע, אונד אונטער דער לייטונג דעם דר' נאשער, איינעם זאָהעם דעם פּריהערען ראכבי-

נערס צו באיא, איינע ערשריעסליכע מהאַמט-קייט ענטפאַלעמעטע. איבער דען לעבענסליך דיע-זעס מערקווירדיגען מאנעס ברינגען דיא בלאַטטער נאכטשעהנדע אינעזעהלישע: „יאַהאַן האַר, דער זאָהן אונטערמעלער עלטערן, ערלערנעט אין זיינער איהמא, אין פּאַן זען, דיא ברויערייא, זינג דאן אויף דיא וואנדערשאפט, ערויכטעטע איינע דאָפּ-ברויערייא אין פּרויאטע שלעזען, אונד פּער-לאָר דאבייא זיינע ערשראניסעס. — ער בענאן וויעדער אלס ברויער-געהילפע, אונד בראכטע עס אבערמאלס זאָ ווייט, זיך אין ברעסלע זעלבסט-שאַנדיג יעדערלאַסען צו קאַנען, דאָרט עראַילע איהן וויעדער זיין פּסענעשיק; ער זעצטע צו, וואס ער ערשראמט, אונד ווארדע צום דריטען מאלע ברויער-געהילפע! — טראַגן אללען אונליקס, ליעם ער זיך ניכט דאַפּן אכברונגען, זיינע ליעבלינגס-אידע, דיא „ערצינגונג פּאַן מאַלצ-ביער', צור אויס-פּיהרונג צו ברינגען. ער מאכטע אונאויסגעזעצט פּערויכטע אונד אים אירע 1:69 וואר ער זאָ ווייט, דאס ער אין בערלין אין איינעם קליינע פּאַנס-מערען לאַקאלע זיינע ערסטען גליקליכען פּערויכע אויף דעם געבעטע דער מאַלצ-ביער-ברויערייא אונד מערענעמען קאָנצע. דאס געשאפט ערזעהלעט ראש איינע אונגעזעהליכען אויפשוואונג! ווא האַר זעלבסט אַפּט צו ערזעהלען פּעלעמעט, וואר דעם צום גראָסען מהיילע דעם אומשאנדע צוצושרייבען דאס ער דען ערפּאָלגען זיינעם מאַלצ-ביערס אונד דער איבריגען מאַלצ-הייפּ-פּאַפּאראמע דיא מאָליך גראַכטע „בעקאננט-מאַכונג דורך דיא ציימונגען' צו פּערישאַפּען וואוסען. איהן פּעראַנגעט בען דיא בערייטונג אונד דען ווערטה דעם ציימונגען-אידע-ראטעס, אין דען ערסטען יאַהרען ווענעדעמע ער פּיר „אינזעראטע' אונד פיר ערריכטונג פּאַן אגענט-טורען זיינער פּאַבריק פּאַסט דען נאנען געשאַפּט-געווינן אויף, אונד דאס טרונג איהם רייכליכע פּריכטע, שאַן 1868 פּערונעדעטע ער נאך פּעטערסבורג אל-ליין פּיר 100,000 מיהאלער מאַלצ-ביער, זיין געשאַפּט זינג גלאַצענדיג, איין קאַנקוררענט קאם דארטס אויף דיא אידע, איינע אויס פּאַנען געברייטען הויז-קעכט, דער צופּאָליג עבענפּאַליס יאַהאַן האַר דעם, אויפצושרייבען, אויס דעסען הילפע דעם „עכטען' יאַהאַן האַר קאַנקוררענץ מאכען צו קאַ-נען. . . אבער דיעזעס מאָנאָווער שייערעסע אן דער ענערשיע האַפּט, וועלכער דען „פאַלשען האַר' באלד צור איינשמעללונג זיינעם אינטערנעהמעס צוואנג. אים יאהרע 1878 שאנד האַר מיט איינער אקניגע-זענעלשאפט אין אונטערהאנדלונג, וועלכע איהם זיינע אין בערלין בעפאַרליכען 23 גרונדשטיקע אב-קיפּעט, אונד זיינע פּאַבריק און איינע אקניגע-זענעלשאפט צו אומוואנדעלן געדאכטע, דער אים

פּערישטעהען זיא מיך וואַהל, איך פּעראַנגע פּאַן איהנען ניכט, דאס זיא מיך ליעבען; איך פּעראַנגע נור, דאס זיא דאס לעבען זאָ הינגעהען, וויל און עס איהנען מאכען ווערען; דאס הייסט, דיא ערפילונג אללע איהרע פּאַנאָווען, פּאַראויסגעזעצט, דאס זיא פּאַן צייט צו צייט דיא מיט זיען אונטערציינען, איך ווילל איהנען נון איינע זאנען, וועלכע?"

דער שווארצע דאָמינאָ, דען ויא דאָרט זעהען, אויט איינער פּאַן מינען פּריינדען, אין דייטשער.

אה!"

„איך פאַלשער, דער עס אונטער דעם פּאַרוואנד איר-גע, מיטראַנג' אויסגעשלאנגען האט, אויף דען באלל צו קאַסען."

אונד דעם זיא אויך געזאנט האבען, זיא ווערדען ניכט דאָהין געהען?"

נאנאן ריכטיג."

ער האט איינע פּרויא ביא זיך?"

זיא!"

ווער אויט זיא?"

„איך קענען זיא ניכט, זיא נאָהערן זיך אונט, ניכט ווארע זיך געבען אונט דען אַנשוין, אלס וואַרען זיא איינע דייטשער; זיא אַפּפּען דען מונד ניכט, ווילל מאן אן איהרע אויסשראכע ערקענען קאַנצע, דאס זיא איינע דייטשער זיין זינד."

זעהר נוס, אונד זיא ווערדען איהן פּלאנען?"

אָה! דאפּיר שפּעהע איך איהנען. . . פּאַנען זיא

אן, מיר איהן מיט דעם ענע איהרעס פּאַכערס צו בעצייכען!"

זאָ?"

זיא, זעהר נוס, אינר פּליסען זיא מיר אינעם אָהר!"

אַלזויא געראכטע מיט איינער געלעהריקייט אונד איינעם פּערישאַפּט, דאס איהר געפּאַהרעט נאנאן דאבייער ענטצוקס וואר,

דער שווארצע דאָמינאָ, דער נענענשאנדר דיענער קונדענענונג, וואנדעט דעם וואל דען ריקען צו; ער פּלוי-דעטעט מיט דער דאסע, דיא איהן בענליישטע, דיענע, דע-רען אוינען אונטער דער מאסקע פּונקעלשען, ערליקטע דיא געבערע אַלזויא:

„זעהען זיא, מיין הער! זאנשע זיא לייזען עס זינד דאָרט צווייא מאסקען, דיא זיך מיט אונט בעשאַפּענען."

„אָה! זייען זיא אָהנע פּריכט, גראָפּין; עס אויט ניכט מאָליך, זאס מאן אונט ערקעננט. לאססען זיא מיך, דא וויר נון אויף דעם ווענע דער פּערדערבניס זינד, לאססען זיא מיך איהנען וויעדערהאַלען, דאס ניע איינע געשאפּטל בע-צויבענדער ווא, אלס דיא איהרענע, ניע איין בליק זאָ ברעננענד; ערליכען זיא מיר, איהנען צו זאנען. "

„אללעס, זאס מאן אונטער דער מאסקע זאנט; אבער אונזערע צווייא שפּאַנע ווירדען עס האַנען."

„צווייא שפּאַנע?" — ריעף דער קאָרינאל, דען דיעזעס וואָרט ערזיעפּט."

זיא, נון אַססען דיא איהרען ענטשלוס, זיא נאָ-הערן זיך."

„ער שפּעלעלען זיא איהרע שפּיטע נוס, גראָפּין, ווען מן זיא צום שפּיעכען פּעראַנאָסט."

אונד זיא דיא איהרענע, הערר קאָרינאל!"

אַלזויא אונד איהר בלויער דאָמינאָ נאָהערטען זיך און דער סהאט.

דיענער וואנדעט זיך אן דען קאָרינאל אונד זאנטע:

„מאסקע!"

אונד ער גינשט זיך אן דאס אָהר אַלזויא, דיא איהם אין בעשאַפּטע ענדעס צייכען מאכען,

וואס וויללסט דו? — פּאַנאנע דער קאָרינאל מיט פּערישטעללעטער שפּיטעטע.

„דיא דאסע, דיא מיך בענליישטע, בעאויפּפאַרט מך, מעהרערע פּאַנען אן זיך צו ריכטען! — אנטוואַרעטע דער בלויע דאָמינאָ.

„כעאיילע דך!" — זאנשע הערד פּאַן דאָהאַן.

אונד נאָנען זעהר אונטעשיידען זיין! — פּאַנע פּרויא פּאַן לא מאָשה מיט איינער פּלאַנע-שפּיטעטע ביא.

„זא אונטעשיידען, דאס דו זיא ניכט האַנען זאָללעט, נאווועיווי! — ערווידערטע דער בלויע דאָמינאָ.

אונד ער גינשט זיך אבערמאלס אן דאס אָהר אַל-זויא, דיא ראיסעלעכע שפּיעלעטעלע.

דיענער פּאַנעטע דער אונטעקאַנצע אין איינעם מארדעללאַזען דייטש דיא פּאַנע אן דען קאָרינאל:

„מיין הערר! זינד זיא דיא פּרויא פּעליעכט, דיא זיא בענליישטע?"

דער קאָרינאל עכטע, אונד זאנשע: זיא מיי-שען זיך, איך בין ניכט דעם פּיר וועלכען זיא מיך האלטען."

(פּאַרשטענען פּאַנען)

נייערונג דעם דריי-קאזער-בינדניסטעס. ווי וואָרען וועניגסטענס פאַרלייבט פאַר דעם אויסברוכע איינעם קריענעס געזוכערט, דער אינס ענדליך דאָך פּאַר-צוגליך נור פּאַן רוסלאַנד דראָהט. וואָרע דעס דער פּאַר, אַללע, לאַנע ווירדע אַיך פּאַר אַנקרייך זיינע קריענס-פּאַרע פּאַרלען לאַסען מיססע, דאָ עס איז איינע אַנגרעפּע געגען דייטשלאַנד ניממער וואַגען קאַנגע, האַלטע עס ניכט רוסלאַנד הימער זיינעם ריקען, אױס דיעזעס גרונדע אַללין וואָרע אױס דיא ערנייערונג דעם דריי-קאזער-בינדניסטעס, וויא זעהר וויר אױך יעדע בעריהרונג מיט רוסלאַנד שיינע, דעסמאל ערוינשט. דאָך אַב דיעזעס פּאַרהאַבן ווירקליך צושאטנדע קאַטמט — פּעלליכט ווערדען וויר שאָן אױך דער נאַכסטען ניממער אױך דער לאַנע זױך, היעריכער בעשטימטעס מיטצושיינליען.

פּערשיעדענע נױאױנהייטען.

* (דאס 90. יארהיינע נעבורטס-פעסט) דעם קאַזערס ווילהעלם אס, 22 דיעזעס (מאָרגען), ווירד אױך ביא אױס געפּיערט ווערדען. אױך דער האַפּבורג אױן אַפען ווירד נעמליך אױס דיע-זער פּערטראַלאַסונג אױן גראַסעס, האַפּ-דיגעה' שטאַטפּאַרענע. דיא מיטגלידער דער דייטשען גע-זאַנדטשאַט אױן וויען ווערדען צור שהיילנאהמע אן דיעזעס פעסטע פּאַרלעזאַהליג היער אױסערע-פע-ען, דער מינסטער דעם אױסערען, גראָף קאַלנאַקן, אױס בערייטע געסטערעס אבענדס אױן אונזערער הויפּטשטאדט אױנגערטראַפּען.

* (דאס רומאַנישע קאַנינגס-פּאַר) וואורדע אױף זיינער רױזע נאָך בערלין דיעזען זאַמט. טאן, אױס אױוהר נאַכטמאַנט, אױס האַפע דער עס-טעררױכ-אױנגאַרשען שטאַטס-באָהן אױן בורא-פעסט, פּאַן זיינער מאַיעסאַט קאזער קאַני פּאַרנין יאָנען, אױן אַללערהאַכסטער פּערזאָן בערייטע — אונזער מאָנאַך וואָר דער קאַנין עליזאַבעט האַ איס רומאַניען ביים אויסשטייען אױס דעם וואַנגאַן בעהיילפּיק, וואָריבער זיא זאָ ענטציקט וואָר, דאס זיא וועדעהאַלט אױסערען: "אַך! דאס איזט ווירק-ליך זעהר שטאַן!" אונזער מאָנאַך בעגלייטעטע דיא קאַנין אױן דען וואַרטע-זאַלאָן, וואָהן אױך קאַני קאַרל פּאַלעטי. ביא דער אַבפאַהרט ריעף אינ-זער מאָנאַך דעם קאַנינגס-פּאַרע צו: "אַך לאַסטע מייען זעהן רור אַלף דער עבענפאַללס אױן בער-לין אױזט, הערצליך גריסען!"

* (דער רומאַנישע מיניסטער שמוהר (דאס) קאַטמט דיעזער טאַנע, אױן בעגליי-טונג פּאַן פּאַכ-מאַננער, וועדער נאָך וויען, אױס דיא בעראטהונגען וועגען אבשילעסונג איינעם האַנדעלס-פּערטראַגעס צווישען עסטערייכ-אונגאַרן אונד רומאַניען)

פּאַרלעטאָן.

דאס האלד-באַנד דער קאַנין.

(66 פאַרזעצונג.)

"אַה, מױן נאַש! ווער זינד ויא דעקן, דאס זיא אללע דיעזע דינגע וויססען?" — ריעף ניקאַלע.
"אַך ווייס ענדליך, דאס בוירדע זיא מיט זך נאהם, איהנען בעווייז, דאס ער זיא ליבער, איהרע ענדעלשיינע בעריקפסט אונד זיא וועדער אן ארמוטה פערזעצטע, אױך ווייס, דאס זיא אױחן ליבער, דאס זיא עס וועניגסטענס זאַנען, אונד זיא דיא ליבער דיא קוועללע אללעס וואָהלענדיגענעס אױזט, זאָ מיססען זיא דיא גליקליכסטע פּאַר אױך דער וועלש ווין!"
"אַה! וויא ניגטע דאס הויפט, שטישטע איהרע שפירנע אױף איהרע האנד, אונד דורך דיא פינגער דיעזער האנד זאָה אױף צוויא שהראנגען זאַללען, אינדעס זיא זאַנ טע: 'אונד דיעזע זאָ שטאַל צע, דיעזע זאָ גליקלי-כע פּאַר איהבען זיא הייסע אבענד מיט פינגעס פּאַר אױך דער געוואנגען!"
"אַה! דאס איזט צו וועניג, מאדאמע, אױך ווייס עס וואָהל!" — ערווירטעט דער אונבעקאַנטע מיט יענער אויסנעיצנדיגע אַנאָטה אונד מיט דער פּיינען האַליכ-קיפ, אױס דען מאַן פּאַן פּאַרקאַטענעס אַנשאטנד ני ערלאַסט."
"אַה! דאס איזט אױס גענעטהייל פּעיל צו שהיער, אונד אױך שוואַרע איהנען, עס האט מיך זעלמאַס אױן ער-שפירנע נעקעצט, דאס אינע פּאַר אױך נאָך פינגע זיא לאַפּאַר ווערעה ווין זאָללען!"

"נייע יידישע פעסטער צייטונג"

מאַינען וועדער אױפצוגעבען. (עס וואָרע האָך אן דער צײט, דיעזען פּערטראַגע ענדליך אבצושילעסען, דא דורך דען גענעוואַרטונג. צאָלל קריענע פּער-קעהר אונד האַנדעל ביינער שטאַטען זעהר עסט-פּאַרליך געשאַרטיגט ווערדען.)
* (מיניסטער פּאַר) גירערהאזער) געסטערן ערשינען היער איינע דעפּוטאַצאָן אױס ניערעהרהאזא, דעם בעקאַנטען אַמט-סעקעטענעסטע, אױס דען זוסטיב-מיניסטער פּאַרע דיא דאָרטיגע דעפּוטירטענ-שמעללע אַנצו-טראַכען. הערר פּאַביני זאַמעט דערזעלבען אונטער אַנדערעם: "עס ניכט ביא אױס פּערשידענע קאַנפּעסיאָנען, יעדע מאָנע בױא איהרעס גלייכען בלייבען! דיא פּאַרציע אינער קאַנפּעסיאָן אױסערן זך אױך דער ליבער צו דען אַנע-האַרעגן אללער אַנדערען קאַנפּעסיאָנען!" (דאס וואָר דאָך אױן וואָרט אן רעכטער שטעלעלע) (עס * (יידישע וואָהלמאַט פּאַרקייט) דיעזער טאַנע וואורדען אױן בורא-פעסט זייטענס דעם "אונגאַריש-אױזראַעליטישען לאַנדעס-שטיפענדיע-פּערזאָניעס" אן דאָדער דער אױנזערוואַטאַ, דער פּאַרלימענט אונד דעם לאַנדעס-ראַבביןער-סעמי-נאַרס 28 שטיפענדיען צו 100 גולדען אונד 4 שטי-פענדען צו 50 גולדען פּערשהיילט. אױס נאַכגע-ליעפען 188 געזוכע וועגען פּערלייהונג פּאַן שטיפע-דיען אױן, אונטער דענען דער גראַסעס שהייל בע-ריקובשונגענווירדיג וואָר. ליידער שטאַנדען עבען קיינע מיטטעל צור פּערשייבונג אױס אױך ווייטערע שטיפענדיען צו פּערשהיילען, אַללענפאַללס לעגען אױך דיא פּאַרהאַנדענע 32 שטיפענדיען, דיא אַהר-ליך רענעראַסונג צור פּערשהיילונג געראַנגען אױן ערהעבענדעס צייגניס פּאַן דעם וואָהלמאַט פּאַרקייטס. זיינע אונזערער גלויבענעס-געאַסטען אב,
* (הגאון מוה' אלעזר לאָוו זי"א) אױס ש'א' אױהעלי ערהאַלטען וויר פּאַס 18. דיעזעס פּאַרלימענד צילען: זיינע ערווירדען היער אַבער-ראַבבין לאָוו העלם אס אַהר איהר פּיריעט, דרשה", אױך דער ער דיא אָרטהאָדאָקסען פּאַר דער היינען לאדע (און קרש) בעשוואַר, מיט דען געאַלאָנען זך ניכט וועדער צו פּערזאָני-גען, אונד אַבערהויפט דיעסבען אױך אַהנע איהן ניכט צו אונטערנעמען, אַבער אױך צו פּאַרטיי-צוקלעבן, נאָך 120 יאָהרען קיינען שרױטט צו שהייל אַהנע צושטימונג פּאַן דרייא אָרטהאָדאָקסען ראב-בין

* וויר אַהנען בערייט פּאַר מעהרען טאַנען אױנען אַהנליכען בעריכט ערהאַלטען, וואָלעסן אױחן דעך ניכט מיטשהיילען, דא ער פּאַן איינער אונס אונבעקאַנטעס האנד ערווירטען; אַבער צילען קאַמען אונס יעדאָך פּאַן אױשהע-נישער וויסע צו, דיא דערזאַקצאָן.

* וויר זינד וואָהל מעהר ווערטה, אַלס דיעזעס, אונד אױך וועדע עס איהנען בעווייזען, אַה! אַנשוואַרטען זיא מיר ניכט, דעקן זיא פּערשטעקען מיך ניכט, נעכען זיא מיר דען אױס אונד לאַסטען זיא אונס נעהען!"
נאָך איינען מינוטען וואַנטע פּעיליין אַליי וואַ אינע פּאַנען.
"שמעללע! (זאַנטע דער אונבעקאַנטע) אַרער פּעיל-מעהר שפּיערען זיא, וועגן זיא וואָללען, זאָ פּעיל זיא וואָל-לען, נאַהעניגן זיא מיך אבער ניכט, צו אַנשוואַרטען, נור פּערשישטעלען זיא איהרע שפּיטמיע, וועגן זיא שפּיערען, האַלטען זיא דען קאַפּף אױסרעכט אונד קראַצען זיא זך מיט איהרעס פּאַכער אַהלוע." דיא נעהאַרצעט.
אױך דיעזעס אױנענליכ קאַמען אונזערע צוויא שפּאַ-ציער-נאַנגער צו איינער נוספע, אױך דערען מיטטע אױן מאַן פּאַן ציערליכעס וואַכס אונד פּיריער, געשפּירדיגער האַל-טונג צו דרייא געטאָהרשען שפּאַך, דיא איהם עהרערבעניג צוציהאַרען שיענען.
"ווער אױזט דיעזער וינגע מאַנן? (פּראַנצע אַליווא) אַה! דער רױצענדע פּערל-נירע דאָמיאַן!"
"עס אױזט דער היער גראָף פּאַן אַרסאַט (אַנשוואַר-טעטע דער אונבעקאַנטע), דאָך אױך ביסטע, שפּיערען זיא ניכט מעהר!"
אױך דער מינוטע, וואָ אַליווא, נאַני ערשיינט אַבער דען גראַסען נאַמען, דען איהר בלויזער דאָמיאַן אױסנע-שפּאַרען, אױף דיא ווייסע טראַט, אױס בעסטער צו זעהען, וואָבייא זיא זיך, נאָך דער מעהרערע סאַלע וועדעהאַלטען עסטערהלונג, נאַני אױפּרעכט היעלם, גליכעסטען זיך

פּיערטער יאָהראַנג.

בינערן! אַלס ער צױס שליסטע אַנקרייטע, דאַס ער זיך געצוואונגען זעהן, זיינען היעזען פּאַסען צו פּערלאַסען, דיא בראַכען אללע אַנוועזענדען, וואָ-רונטער אללע געזונטונג-גענאַסען אױס דעם בע-צירקע, אױך זיינען אונטער שלוכבען אױס, אַבער וואַר "מויס", אַנלאַסליך דעס פעסטער וואָ לייענע זיינע עהרויר-דען באַטען, אױך פּעריגען דיא איהר "זעה נאַמן" בלייבען צו וואָללען. — הגאון זי' נאַב איהנען דאס פּערשטיבען, 4 מאַל יאָהרליך ביא דער אָרטה' גע-מיירע צו אַהעלי איינע, דרשה" אונד אױך זאַנט אַללעס מאַגליכע ליסטען צו וואָללען, אױך דער היע-רוף פּאַלגענען וואָבע היעלם דיא אָרטה; געמיינדע אױנע גענעראַל-פּערזאַטלונג אב, אױך וועלכער הגאון זי' אינשטימט צום ראַבביןער געוואָהלט וואורדע, אַבגליך ער זיינען זומן נעמעהר אױן אונג-וואַר האַבען ווירדו! עס ציינט דיעזער אינשטימטע בעשילעס פּאַן דער אינגעוואַהעריגען אַהאַנגליכקייט דער היעזען וואַר! אױך איהרען ווירדען לייער אונד פּוהרער, אױך ד' נטן רױזט הגאון זי' מיטטעלס סעפּאַראַט-צונגעס נאָך ק"ק אונגוואַר אב, בעגלייעט פּאַן זיינען צאַהלריכען געשרייען, דיא איהם מיט וואַהרהאַפט קנדלכע ליבער צונעהאן זינע. — הגאון זי' פּערדיעט אַבער אױך דיעזע גרענעצלאַזע הינעכונג, דיא ער, דער גראַסען נאָך, אױך אַלס דער הערפּאַרראַנענדעסע אױך אױנענפעסטע בעראַק-טער זך בעוואַהרט האַט, דער פּאַר ניכטס ציריק-וויכט, וואָ עס זיך אױס דיא עהרע אונד ערהאַלטונג דעם וואַהרען ווענטהומס אַנערטל! — מבשר טוב' (וויר פּרייען אונס אױס פּאַללעס הערצען, פּאַן זאָלך אױפּריכטיגע קינדענכונגען פיר, כבוד התורה" בע-ריכטען צו קאַנגען וואָס אַבער נאַמענטל דיא פּערזאָליכקייט של הגאון מוה' אלעזר לאָוו זי' בעטריפּט, זאָ בעווישט דערזעלבע געוויס אן פּאַללעס מאַכט דיא האַכבאַטונג אללער, זערבסט יענער פּאַרטיא אױך אַהעלי, מיט דער ער אױן לעטצ-טערער צײט, וועגען אױנער העליגיאָנען מינונגס-פּערשידענעווייז, ליידער אױן איינען בערווערלונגס-קאַנפּליקט געריעטהו. — אַנלאַסליך זיינער אַביזע נאָך אונגוואַר רופּען וויר איהם דאָהער פּרייענען הערצענס צו: לך, כּי שלחך ה' עלה והצלח! ה' עמך, כבוד החל! מ' עהר ענטהייל.)
* (אױס קאַמישעס אַרמיהייל) דיע-זער טאַנע פּאַן אױן בערלין איינע געריכטס-פּער-האַנדלונג שטאַטט געגען 23 געפּליגעל-האַנדלער, וועלכע אן וויען גאַנצע, ענטען, מױבען אױזוו! אַלס "ביש" פּערקויפּען אַבגליך דיעזערבען ניכט "די-מועלל" שטעלכאפטע ווארען, דיא קלאַנע לױטעטע אױף בעמזונג אױך דיא פּערקויפּער איהרע ווארע אױס מיט אינעם "זענעל" צו פּערזענען פּלענטען, אױס אױך דיעזער וויעזע דיא טיישונג צו ערמאַגליכען, אַלס

צוויא אַנדערע דאָמיאַנס, דיא זיך פּאַן איינער געשוואַט. ציען, געריישפּאַלען נוספע טרענטען, אן דען אױס-פּאַנע דעם זאָלעס, צו איינער שטעללע, וואָ דיא באַנקע פּעהלען.
"לעהנען זיא זיך אן דיעזען פּעילער אן, גראַפּען! — זאַנטע נאַני לייזען איינע שטימטע, דיא אױף דען בלויזען דאָמיאַן אױנזען מאַכט.
אונד ביינאָדע אן דעמולעבען אױנענליכ דירכשרוטט אױן אָראַנשע-פּאַרבינער דאָמיאַן, דער דורך דיא קעקייט ווינעס נאַנגעס אונד זיינער האַלטונג מעהר דען נישצליכען מאַן, אַלס דען אַננעקעהען האַפּלינג פּערריעה, דיא מענען, אונד זאַנט צו דעם בלויזען דאָמיאַן:
ער אױזט עס!
"נוס!" — ערווירטעט דיעזער. אונד ער ענטלעס מיט איינער נעכדערע דען נעלבען דאָמיאַן.
"האַרען זיא מיך, (פּלויסטערע ער דאָן דער אַליווא אױזט אַהר) מיינע נוסע קליינע פּירינדין, פּאַנגען וויר אן, אונס אױן וועגען צו בעלוסיגען."
"דאס אױזט מיר ליבע, דעקן זיא האַבען מיך צוויי-מאַל טרירט געשטופּט! אינאַסל, אינדעס זיא מיר בוירדע רויכטען, דער מיך אױסמער לאַכען מאַכטע, אונד דאס צוויי-טעמאַל, דיא זיא פּאַן גליכעיס שפּאַרען, דער מיך זאָ אַהם ווייגען נעמאַס האַט."
אױך וועדע עס זיא וואָהל ניגלבערס אַלס בױירע ווין! — שפּראַך דער בלויזער דאָמיאַן מיט ערנסטע טאָנע.
"אַ! — וויפּסטע אַליווא.